

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII

Opracowane na podstawie obowiązujących przepisów prawa i Statutu Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Strzyżowie.

II. FORMY SPRAWDZANIA OSIAGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW:

1. Sprawdziany/testy
2. Kartkówki
3. Prace klasowe/ wypracowania
4. Dyktanda
5. Wypowiedzi ustne
6. Recytacja
7. Aktywność
9. Projekty edukacyjne

III. KRYTERIA I SPOSBY OCENIANIA

1. Sprawdziany i testy zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem

i oceniane zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania, określonymi w Statucie, a mianowicie:

Punkty uzyskane z prac klasowych przeliczane są na stopnie wg następującej skali:

98% - 100% oraz w całości wykonane zadanie dodatkowe lub twórcze; oryginalne rozwiązanie – ocena celująca;

90% - 97% - ocena bardzo dobra;

75% - 89% - ocena dobra;

50% - 74% - ocena dostateczna;

30% - 49% - ocena dopuszczająca;

do 29% - ocena niedostateczna.

2. Kartkówki – obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji (tematów) i nie muszą być wcześniej zapowiedziane, oceniane są zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania, określonymi w Statucie.

3. Prace klasowe i wypracowania:

Zasady ogólne:

- Każda praca jest opatrzona recenzją wyjaśniającą ocenę, podkreślającą zalety pracy i informującą, które elementy należy poprawić.
- Poszczególne formy wypowiedzi oceniane są według odrębnych i szczegółowych kryteriów określonych poniżej, jednak w każdym przypadku ocenie podlegają: realizacja tematu, kompozycja (w przypadku dłuższych form wypowiedzi) i poprawność zapisu.

- W przypadku pracy całkowicie niezgodnej z tematem uczeń otrzymuje 0 punktów niezależnie od zgodności pracy z pozostałymi kryteriami.
- W przypadku pracy krótszej niż połowa miejsca wyznaczonego na jej realizację ocenie podlega jedynie realizacja tematu.
- Jeżeli praca pisemna jest plagiatem (np. została przepisana z Internetu) uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Kryteria oceny poszczególnych form wypowiedzi pisemnych w klasach IV-VI

DEDYKACJA

Numer Kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I.	Realizacja tematu Wskazanie adresata, nadawcy, określenie miejsca, czasu (wystarczy rok) oraz celu (z jakiej okazji?)	1p.
	Określenie przyczyny (wskazanie cech książki lub adresata)	1p.
II.	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
III.	Poprawność ortograficzna. [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny]	1p.
IV.	Poprawność interpunkcyjna. [dopuszczalne 2 błędy interpunkcyjne]	1p.
V.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu]	1p.
VI	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablona.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący – 7 punktów	d) dostateczny- 4 punkty
b) bardzo dobry – 6 punktów	e) dopuszczający – 3 punkty
c) dobry – 5 punkty	f) niedostateczny – 2-1 punkt

ZAPROSZENIE

Numer	Kryteria	Liczba punktów
I.	Realizacja tematu	1p
	Wskazanie adresata, nadawcy, miejsca, czasu, celu [kogo zapraszamy?, kto zaprasza?, gdzie?, kiedy?, na co?]	1p
	Zastosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym – (co najmniej jeden)	
II.	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.

III.	Poprawność ortograficzna. [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny]	1p.
IV.	Poprawność interpunkcyjna. [dopuszczalne 2 błędy interpunkcyjne]	1p.
V.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu]	1p
VI	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

c) celujący – 7 punktów	d) dostateczny- 4 punkty
d) bardzo dobry – 6 punktów	e) dopuszczający – 3 punkty
c) dobry – 5 punkty	f) niedostateczny – 2-1 punkt

PODZIĘKOWANIE

Numer	Kryteria	Liczba punktów
I.	Realizacja tematu: Treść podziękowań (podanie: kto? komu? za co dziękuje) Zastosowanie zwrotów grzecznościowych	1p. 1p
II.	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
III.	Poprawność ortograficzna. [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny]	1p.
IV.	Poprawność interpunkcyjna. [dopuszczalne 2 błędy interpunkcyjne]	1p.
V.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu]	1p
VI	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

e) celujący – 7 punktów	d) dostateczny- 4 punkty
f) bardzo dobry – 6 punktów	e) dopuszczający – 3 punkty
c) dobry – 5 punkty	f) niedostateczny – 2-1 punkt

OGŁOSZENIE (typu prasowego)

Numer Kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I.	Realizacja tematu: Informacja o celu ogłoszenia [czego dotyczy ogłoszenie, np. poszukiwania pracy, kupna, sprzedaży, zamiany, znalezienia, zagubienia czegoś] oraz informacje dodatkowe charakteryzujące „przedmiot” będący celem ogłoszenia Informacja dotycząca nadawcy pozwalająca na nawiązanie z nim kontaktu [np. imię i nazwisko, adres, telefon, adres e-mail]	1p. 1p
II.	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
III.	Poprawność ortograficzna. [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny]	1p.
IV.	Poprawność interpunkcyjna. [dopuszczalne 2 błędy interpunkcyjne]	1p.
V.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu]	1p
VI	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

g) celujący – 7 punktów	d) dostateczny- 4 punkty
h) bardzo dobry – 6 punktów	e) dopuszczający – 3 punkty
c) dobry – 5 punkty	f) niedostateczny – 2-1 punkt

OGŁOSZENIE (typu zawiadomienie)

Numer	Kryteria	Liczba punktów
I.	Realizacja tematu: Wskazanie adresata, nadawcy, miejsca, czasu, celu [kogo zapraszamy?, kto zaprasza?, gdzie?, kiedy?, na co?] Zastosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym – co najmniej jeden, w kl. VII – VIII – co najmniej dwa	1p 1p
II.	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.

III.	Poprawność ortograficzna. [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny]	1p.
IV.	Poprawność interpunkcyjna. [dopuszczalne 2 błędy interpunkcyjne]	1p.
V.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu]	1p
VI	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

i) celujący – 7 punktów	d) dostateczny- 4 punkty
j) bardzo dobry – 6 punktów	e) dopuszczający – 3 punkty
c) dobry – 5 punkty	f) niedostateczny – 2-1 punkt

DIALOG

Numer	Kryteria	Liczba punktów
I.	Rozwinięcie dialogu w ramach określonego tematu	2p.
II.	Obecność zdań wprowadzających, uzupełnień dialogowych, zawierających czasownik „mówić” lub wyrazy do niego bliskoznaczne	1p.
III.	Logiczne powiązanie ze sobą poszczególnych wypowiedzi	1p.
IV.	Rozmowa stanowi spójną, zamkniętą całość [ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie]	1p.
V.	Poprawnie zapisany dialog [każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą]	1p.
VI.	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII.	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII.	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX.	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) bardzo dobry – 10 punktów	d) dopuszczający – 3-4 punkty
b) dobry – 8-9 punktów	e) niedostateczny – 0-2

c) dostateczny- 5-7 punktów

OPOWIADANIE TWÓRCZE/ODTWÓRCZE

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	2p.
II	Rozwinięcie tematu • Konsekwentna narracja (pierwszoosobowa lub trzecioosobowa) – 1p • Przedstawienie przyczynowo – skutkowego toku wydarzeń – 1p • Świadome zastosowanie elementów wzbogacających formę wypowiedzi: tytułu, dialogu, monologu, opisu przeżyć wewnętrznych, elementów charakterystyki postaci, opisu miejsca, punktu kulminacyjnego, informacji o czasie i miejscu akcji (<i>co najmniej sześć elementów</i>) - 2p • Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń] – 1p	5p.
III	Kompozycja tekstu • Budowa trójczłonowa -1p • Graficznie wyodrębnione akapity – 1p • Spójność i logiczne uporządkowanie (niepowtarzalnie tych samych treści) – <i>dopuszczalna jedna usterka w zakresie spójności albo logiki wypowiedzi</i> – 1p	3p.
IV	Styl • Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity – 1p	1p.
V	• Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p • 5-7 błędów językowych – 3p • 8-10 błędów językowych – 2p • 11-13 błędów językowych – 1p • 14 lub więcej błędów językowych – 0p	4p.
VI	Ortografia: • nie więcej niż 1 błąd ortograficzny – 2p • 2-3 błędy ortograficzne – 1 p • 4 lub więcej błędów ortograficznych – 0 p	2 p.
VII	Interpunkcja: • Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych – 1p • 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 1p	1p.

VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia]	1p.
IX	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

LIST PRYWATNY

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	2p.
II	Rozwinięcie (realizacja) tematu • Zastosowanie zwrotów do adresata (co najmniej dwa poza nagłówkiem) - 1p • Wprowadzenie elementów typowych dla formy listu, przy zachowaniu właściwego układu graficznego: - w prawym górnym rogu miejscowość i data - 1 p - bezpośredni zwrot do adresata, wyodrębniony nagłówkiem po lewej stronie -1 p - podpis zamieszczony pod treścią listu (po prawej stronie) – 1p • Budowanie wypowiedzi zgodnie ze schematem: nawiązanie kontaktu, podanie celu listu, przedstawienie właściwej treści pisma, formuła końcowa). – 1p	5p.
III	Kompozycja tekstu • Budowa trójczłonowa -1p • Graficznie wyodrębnione akapity – 1p • Spójność i logiczne uporządkowanie (niepowtarzalnie tych samych treści) – <i>dopuszczalna jedna usterka w zakresie spójności albo logiki wypowiedzi</i> – 1p	3p
IV	Styl • Styl wypowiedzi dostosowany do adresata i formy (zwroty grzecznościowe pisane wielką literą, np. Szanowny Panie, Pańska zasługa), jednolity – 1p	1p
V	Język • Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p	4p

	• 5-7 błędów językowych – 3p • 8-10 błędów językowych – 2p • 11-13 błędów językowych – 1p • 14 lub więcej błędów językowych – 0p	
VI	Ortografia: • nie więcej niż 1 błąd ortograficzny – 2p • 2-3 błędy ortograficzne – 1 p • 4 lub więcej błędów ortograficznych – 0 p	2 p.
VII	Interpunkcja: • Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych – 1p • 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 1p	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia]	1p.
IX	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

CHARAKTERYSTYKA

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	2p.
II	Rozwinięcie (realizacja) tematu • Przedstawienie postaci (podanie co najmniej trzech informacji) - 1p • Opis wyglądu zewnętrznego - 1p • Nazwanie i opisanie (poparcie przykładami) cech charakteru, osobowości i umysłu - 1p • Określenie relacji z innymi ludźmi lub określenie stosunku innych do bohatera) – 1p • Opinia o bohaterze, ocena postaci – 1p	5p.
III	Kompozycja tekstu • Budowa trójczłonowa -1p • Graficznie wyodrębnione akapity – 1p • Spójność i logiczne uporządkowanie (niepowtarzalnie tych samych treści) – <i>dopuszczalna jedna usterka w zakresie spójności albo logiki wypowiedzi</i> – 1p	3p

IV	Styl Styl wypowiedzi dostosowany do formy	1p
V	- Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p 5-7 błędów językowych – 3p 8-10 błędów językowych – 2p 11-13 błędów językowych – 1p 14 lub więcej błędów językowych – 0p	4p
VI	Ortografia: - nie więcej niż 1 błąd ortograficzny – 2p 2-3 błędy ortograficzne – 1 p 4 lub więcej błędów ortograficznych – 0 p	2 p.
VII	Interpunkcja: - Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych – 1p 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 1p	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia]	1p.
IX	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

OPIS PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	2p.
II	Rozwinięcie (realizacja) tematu - przedstawienie postaci- 1p - wskazanie źródła przeżyć postaci- 1p - opisanie zachowania (gestów i mimiki odzwierciedlających emocje) - 1p - przedstawienie sposobu wypowiedzi wywołanego przeżyciami– 1p - nazwanie doznań, uczuć i emocji – 1p	5p.
III	Kompozycja tekstu - Budowa trójczłonowa -1p - Graficznie wyodrębnione akapity – 1p - Spójność i logiczne uporządkowanie (niepowtarzalnie tych samych treści) – <i>dopuszczalna jedna usterka w zakresie spójności albo logiki</i>	3p.

	wypowiedzi – 1p	
IV	Styl Styl wypowiedzi dostosowany do formy	1p.
V	Język - Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p 5-7 błędów językowych – 3p 8-10 błędów językowych – 2p 11-13 błędów językowych – 1p 14 lub więcej błędów językowych – 0p	4p.
VI	Ortografia: - nie więcej niż 1 błąd ortograficzny – 2p 2-3 błędy ortograficzne – 1 p 4 lub więcej błędów ortograficznych – 0 p	2 p.
VII	Interpunkcja: - Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych – 1p 10 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 1p	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia]	1p.
IX	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

OPIS OBRAZU

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	1p.
II	Rozwinięcie (realizacja) tematu - Określenie tematyki obrazu (np. portret, pejzaż, martwa natura, scena batalistyczna, scena rodzajowa, malarstwo abstrakcyjne, akt) - 1p - Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na pierwszym planie obrazu - 1p - Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na drugim planie obrazu - 1p - Omówienie kolorystyki – 1p - Stosowanie słownictwa określającego stosunki przestrzenne (co	5p.

	najmniej trzy przykłady)– 1p	
III	Kompozycja tekstu - Budowa trójczłonowa (z zakończeniem będącym subiektywną oceną obrazu) -1p - Graficznie wyodrębnione akapity – 1p - Spójność i logiczne uporządkowanie (niepowtarzalnie tych samych treści) – <i>dopuszczalna jedna usterka w zakresie spójności albo logiki wypowiedzi</i> – 1p	3p.
IV	Styl Styl wypowiedzi dostosowany do formy	2p.
V	Język Nie więcej niż 2 błędy językowe a) szeroki zakres środków językowych– 4p b) zadowalający zakres środków językowych – 3p c) wąski zakres środków językowych – 2 p 3 - 4 błędy językowe: a) szeroki zakres środków językowych - 3p b) zadowalający zakres środków językowych - 2p c) wąski zakres środków językowych - 1 p 5- 6 błędów językowych: a) szeroki zakres środków językowych - 2p b) zadowalający zakres środków językowych - 1p c) wąski zakres środków językowych - 0 p 7- 9 błędów językowych: a) szeroki zakres środków językowych - 1p b) zadowalający zakres środków językowych - 0 p c) wąski zakres środków językowych - 0 p 10 lub więcej błędów językowych: a) szeroki zakres środków językowych - 1p b) zadowalający zakres środków językowych - 0 p c) wąski zakres środków językowych - 0 p	4p.
VI	Ortografia: - nie więcej niż 1 błąd ortograficzny – 2p 2-3 błędy ortograficzne – 1 p 4 lub więcej błędów ortograficznych – 0 p	2 p.
VII	Interpunkcja: - Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych– 1p 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 1p	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia]	1p.
IX	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 20 punktów d) dostateczny: 10-14 punktów
 b) bardzo dobry: 18- 19 punktów e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
 c) dobry: 15- 17 punktów f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

OPIS KRAJOBRAZU

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	1p.
II	Rozwinięcie (realizacja) tematu - Określenie rodzaju krajobrazu (nazwanie przestrzeni, którą przedstawia) – 1p - Wyodrębnienie i nazwanie elementów krajobrazu - 1p - Stosowanie różnorodnych przymiotników określających, np. kształt, wielkość, kolor (co najmniej trzy) - 1p - Stosowanie słownictwa sytuującego w przestrzeni opisywane elementy (sformułowania typu: <i>tuż za, dalej, bliżej, z lewej strony...</i>) - 1p - Zamieszczenie oceny krajobrazu (własne wrażenia lub refleksje) – 1p	5p.
III	Kompozycja tekstu - Budowa trójczłonowa (z zakończeniem będącym subiektywną oceną obrazu) -1p - Graficznie wyodrębnione akapity – 1p - Spójność i logiczne uporządkowanie (niepowtarzalnie tych samych treści) – <i>dopuszczalna jedna usterka w zakresie spójności albo logiki wypowiedzi</i> – 1p	3p
IV	Styl Styl wypowiedzi dostosowany do formy	2p
V	Język Nie więcej niż 2 błędy językowe d) szeroki zakres środków językowych– 4p e) zadowalający zakres środków językowych – 3p f) wąski zakres środków językowych – 2 p 3 - 4 błędy językowe: d) szeroki zakres środków językowych - 3p e) zadowalający zakres środków językowych - 2p f) wąski zakres środków językowych - 1 p 5- 6 błędów językowych:	4p.

	d) szeroki zakres środków językowych - 2p e) zadowalający zakres środków językowych - 1p f) wąski zakres środków językowych - 0 p 7- 9 błędów językowych: d) szeroki zakres środków językowych - 1p e) zadowalający zakres środków językowych - 0 p f) wąski zakres środków językowych - 0 p 10 lub więcej błędów językowych: d) szeroki zakres środków językowych - 1p e) zadowalający zakres środków językowych - 0 p f) wąski zakres środków językowych - 0 p	
VI	Ortografia: - nie więcej niż 1 błąd ortograficzny – 2p 2-3 błędy ortograficzne – 1 p 4 lub więcej błędów ortograficznych – 0 p	2 p.
VII	Interpunkcja: - Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych – 1p 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 1p	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2 – 3 estetyczne skreślenia]	1p.
IX	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

SPRAWOZDANIE

Numer	Kryteria	Liczba punktów
I.	Zgodność pracy z tematem	1p
II.	Informacja o przyczynie i celu opisywanych wydarzeń	1.p.
III.	Informacja o miejscu i czasie (gdzie? kiedy?)	1p.
IV.	Informacja o uczestnikach opisywanych wydarzeń (ich zachowanie, reakcje, wypowiedzi)	1p.
V.	Zachowanie chronologii w relacjonowaniu faktów i wydarzeń	1p.

VI.	Zredagowanie subiektywnej oceny – używanie odpowiedniego słownictwa (np. jestem przekonany, sadzę, moim zdaniem, według mnie, jestem pewien, bez wątpienia) – co najmniej cztery przykłady	1p.
VII.	Poprawność językowa [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
VIII.	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX.	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 4 błędy]	1p.
X.	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) bardzo dobry – 10 punktów	d) dopuszczający – 3-4 punkty
b) dobry – 8-9 punktów	e) niedostateczny – 0-2
c) dostateczny- 5-7 punktów	

Kryteria oceny poszczególnych form wypowiedzi pisemnych w klasach VII-VIII

ROZPRAWKA

1. Realizacja tematu wypowiedzi	
2 pkt.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).
2. Elementy retoryczne	
5 pkt.	• Pogłębiona argumentacja.

	• Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt.	• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane
2 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1
	pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt.	• Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.
3. Kompetencje literackie i kulturowe	
2 pkt.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa
1 pkt.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz

	funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.
4. Kompozycja tekstu	
2 pkt.	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt.	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
5. Styl	
2 pkt.	• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity
1 pkt.	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu
0 pkt.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.
6. Język	
4 pkt.	Nie więcej niż 4 błędy językowe
3 pkt.	5-7 błędów językowych
2 pkt.	8-10 błędów językowych

1 pkt.	11-13 błędów językowych
0 pkt.	14 lub więcej błędów językowych
7. Ortografia	
2 pkt.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt.	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt.	4 lub więcej błędów ortograficznych.
8. Interpunkcja	
1 pkt.	Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt.	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 20 punktów d) dostateczny: 10-14 punktów
 b) bardzo dobry: 18- 19 punktów e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
 c) dobry: 15- 17 punktów f) niedostateczny: 0 – 5 punkt

OPOWIADANIE NA PODSTAWIE LEKTURY

1. Realizacja tematu wypowiedzi	
2 pkt.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).
1. Elementy twórcze	
5 pkt.	• Funkcjonalna narracja • Logiczny układ zdarzeń • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne

	wykorzystanie 6 spośród 10 następujących
	argumentów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja • Twórcze wykorzystanie treści lektury
4 pkt.	• Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt
3 pkt.	• Funkcjonalna narracja • Logiczny układ zdarzeń • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie 4 spośród 10 następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja
2 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt.	• Narracja częściowo funkcjonalna • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń • Prosta fabuła
0 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.
2. Kompetencje literackie i kulturowe	
2 pkt.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa
1 pkt.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu	
2 pkt.	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt.	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt
5. Styl	
2 pkt.	• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity
1 pkt.	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu
0 pkt.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.
6. Język	
4 pkt.	Nie więcej niż 4 błędy językowe
3 pkt.	5-7 błędów językowych
2 pkt.	8-10 błędów językowych
1 pkt.	11-13 błędów językowych
0 pkt.	14 lub więcej błędów językowych
7. Ortografia	
2 pkt.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt.	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt.	4 lub więcej błędów ortograficznych.
8. Interpunkcja	
1 pkt.	Nie więcej niż 9 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt.	10 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

PRZEMÓWIENIE

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Zastosowanie formuły otwarcia, powitania • Przedstawienie powodu wystąpienia • Zaprezentowanie celu przemówienia • Przedstawienie własnego stanowiska w sprawie, której jest poświęcone przemówienie • Przedstawienie argumentów uzasadniających przyjęte stanowisko • Potwierdzenie argumentów przywołaniem przykładów	2p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
-----------	--	--

	• Zaznaczenie hierarchii argumentów • Formuła zamknięcia	1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie • Logiczna segmentacja tekstu • Spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1p. 1p. 1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Urozmaicony, retoryczny	1p. 1p.
IV.	Język: • Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p • 5-7 błędów językowych – 3p • 8-10 błędów językowych – 2p • 11-13 błędów językowych – 1p • 14 lub więcej błędów językowych – 0p •	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne • Powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu	1p.
VII.	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 20 punktów	d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów	e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów	f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

RECENZJA FILMU

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Podstawowe informacje o filmie (tytuł, rok produkcji, główni twórcy) • Przedstawienie tematu i problematyki • Zarysowanie głównych wydarzeń fabuły • Omówienie koncepcji reżyserskiej • Omówienie gry aktorskiej • Omówienie scenografii, kostiumów • Omówienie środków języka filmowego • Przedstawienie wrażeń wywołanych przez film	2p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie • Logiczna segmentacja tekstu • Spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1p. 1p. 1p.

III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Urozmaicony, barwny, żywy	1p. 1p.
IV.	Język: • Najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne • Ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne • Powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu	1p.
VII.	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 20 punktów d) dostateczny: 10-14 punktów
b) bardzo dobry: 18- 19 punktów e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
c) dobry: 15- 17 punktów f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

RECENZJA KSIĄŻKI

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Podstawowe informacje o utworze • Określenie rodzaju, gatunku • Sformułowanie tematu • Określenie problematyki • Określenia miejsca i czasu wydarzeń • Omówienie fabuły, akcji, układu wątków • Prezentacja bohaterów, omówienie ich charakterów i losów • Opinia o utworze (walory, niedostatki)	2p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie • Logiczna segmentacja tekstu • Spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1p. 1p. 1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Urozmaicony, barwny, żywy	1p. 1p.
IV.	Język: • Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p • 5-7 błędów językowych – 3p • 8-10 błędów językowych – 2p • 11-13 błędów językowych – 1p • 14 lub więcej błędów językowych – 0p	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja	1p.

	• Najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne • Powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych	0p.
VI.	Estetyka zapisu	1p.
VII.	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 20 punktów d) dostateczny: 10-14 punktów
 b) bardzo dobry: 18- 19 punktów e) dopuszczający: 6 – 9 punktów
 c) dobry: 15- 17 punktów f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

WYWIAD

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Przedstawienie rozmówcy • Przedstawienie tematu wywiadu • Przedstawienie celu rozmowy • Wyodrębnienie pierwszego pytania • Logiczne następstwo kolejnych pytań • Stosowanie językowych nawiązań do odpowiedzi rozmówcy • Stosowanie urozmaiconych zwrotów do rozmówcy • Stosowanie zwrotów grzecznościowych • Podziękowanie za rozmowę	1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Podział na wstęp, rozwinięcie, zakończenie • Logiczna segmentacja tekstu • Spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1p. 1p. 1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Urozmaicony, barwny, żywy	1p. 1p.
IV.	Język: • Nie więcej niż 4 błędy językowe – 4p • 5-7 błędów językowych – 3p • 8-10 błędów językowych – 2p • 11-13 błędów językowych – 1p • 14 lub więcej błędów językowych – 0p	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 2 błędy ortograficzne, 3 interpunkcyjne • Powyżej 2 błędów ortograficznych, 3 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu	1p.
VII.	Twórcze podejście do tematu, praca nieszablonowa.	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 20 punktów d) dostateczny: 10-14 punktów
 b) bardzo dobry: 18- 19 punktów e) dopuszczający: 6 – 9 punktów

c) dobry: 15- 17 punktów

f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

PODANIE

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Prawidłowy zwrot do adresata • Poprawna formuła rozpoczynająca • Przekonywujące przedstawienie motywacji • Formuła kończąca • Podpis	1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • Obecność nagłówka w lewym górnym rogu • Obecność tytułu na środku strony • Obecność spisu załączników	1p. 1p. 1p. 1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Jasny, klarowny, precyzyjny	1p. 1p.
IV.	Język: • Bez błędów składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny • Ponad 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 1 błąd ortograficzny, 2 interpunkcyjne • Powyżej 1 błędu ortograficznego, 2 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

a) celujący: 16 punktów

d) dostateczny: 9 - 11 punktów

b) bardzo dobry: 15 punktów

e) dopuszczający: 5 – 8 punktów

c) dobry: 13- 14 punktów

f) niedostateczny: 0 – 4 punktów

LIST MOTYWACYJNY

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Informacje o adresacie • Wyrażenie chęci podjęcia pracy, określenie jej charakteru • Przedstawienie swoich umiejętności, możliwości, zalet • Przedstawienie korzyści dla firmy wynikające zatrudnienia • Wyrażenie chęci spotkania na rozmowie kwalifikacyjnej • Kończąca formuła grzecznościowa • Podpis	1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • Obecność nagłówka w lewym górnym rogu	1p. 1p. 1p.

	• Logiczna segmentacja tekstu • Spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Jasny, klarowny, precyzyjny	1p. 1p.
IV.	Język: • Bez błędów składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny • Ponad 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 1 błąd ortograficzny, 2 interpunkcyjne • Powyżej 1 błędu ortograficznego, 2 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 18 punktów d) dostateczny: 10 - 13 punktów
 b) bardzo dobry: 16-17 punktów e) dopuszczający: 6 – 8 punktów
 c) dobry: 14- 15 punktów f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

CV

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Informacje o wykształceniu • Informacje o przebiegu pracy • informacje o znajomości języków obcych • informacje o osiągnięciach • informacje o zainteresowaniach • podpis	1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • Obecność nagłówka w lewym górnym rogu • Przedstawienie informacji w punktach	1p. 1p. 1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Jasny, klarowny, precyzyjny	1p. 1p.
IV.	Język: • Bez błędów składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny • Ponad 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 1 błąd ortograficzny, 2 interpunkcyjne • Powyżej 1 błędu ortograficznego, 2 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu, marginesy, akapity	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 16 punktów d) dostateczny: 9 - 11 punktów

- b) bardzo dobry: 15 punktów e) dopuszczający: 5 – 8 punktów
c) dobry: 13- 14 punktów f) niedostateczny: 0 – 4 punktów

ŻYCIORYS

I.	Realizacja tematu: • Zgodność z tematem • Podanie daty i miejsca urodzenia • Przedstawienie przebiegu nauki • Przedstawienie przebiegu pracy • Informacje o znajomości języków obcych • Informacje o osiągnięciach • Informacje o zainteresowaniach • Podpis	1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II.	Kompozycja: • Obecność nagłówka w prawym górnym rogu • Obecność nagłówka w lewym górnym rogu • Logiczna segmentacja tekstu • Spójność poszczególnych części kompozycyjnych	1p. 1p. 1p. 1p.
III.	Styl: • Dostosowany do tematu i formy wypowiedzi • Jasny, klarowny, precyzyjny	1p. 1p.
IV.	Język: • Bez błędów składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych • 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny • Ponad 1 błąd składniowy lub leksykalny, lub frazeologiczny, lub fleksyjny	2p. 1p. 0p.
V.	Ortografia i interpunkcja • Najwyżej 1 błąd ortograficzny, 2 interpunkcyjne • Powyżej 1 błędu ortograficznego, 2 interpunkcyjnych	1p. 0p.
VI.	Estetyka zapisu, marginesy, akapity	1p.

Sposób przeliczania punktów na oceny:

- a) celujący: 18 punktów d) dostateczny: 10 - 13 punktów
b) bardzo dobry: 16-17 punktów e) dopuszczający: 6 – 8 punktów
c) dobry: 14- 15 punktów f) niedostateczny: 0 – 5 punktów

4. Dyktanda zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone powtórzeniem zasad ortograficznych

Podstawowe założenia oceniania

KLASA IV

W klasie IV, jako błąd zasadniczy traktuje się niezgodny z zasadami pisowni zapis:

- ó, u, rz, ż, h, ch
- nie z rzeczownikami, czasownikami, przymiotnikami.
- wielkiej litery w rzeczownikach własnych, w nazwach świąt, części świata, krajów i ich mieszkańców, miast oraz w tytułach utworów literackich i czasopism.

KLASA V

W klasie V, jako błąd zasadniczy traktuje się niezgodny z zasadami pisowni zapis:

- ó, u, rz, ż, h, ch,
- nie z różnymi częściami mowy,
- wielkiej litery,
- końcówek wyrazów z: „-i”, „- ii” „-ji”,
- przyimków złożonych.

KLASA VI

W klasie VI jako błąd zasadniczy traktuje się niezgodny z zasadami pisowni zapis:

- ó, u, rz, ż, h, ch.
- nie z różnymi częściami mowy,
- partykuły by z czasownikami,
- wielkiej litery,
- końcówek wyrazów z: „-i”, „- ii” „-ji”,
- partykuły by z osobowymi formami czasownika,
- przyimków złożonych.

KLASA VII – VIII

W klasach VII – VIII jako błąd zasadniczy traktuje się niezgodny z zasadami pisowni zapis:

- ó, u, rz, ż, h, ch.
- nie z różnymi częściami mowy,
- partykuły by z czasownikami,
- wielkiej litery,
- końcówek wyrazów z: „-i”, „- ii” „-ji”,
- partykuły „by” z czasownikami,
- przyimków złożonych,
- pisowni nosówek (ą, ę) oraz połączeń om, on, em, en.

Szczegółowe założenia oceniania dyktand

1. Za błędy ortograficzne zasadnicze uznaje się niewłaściwą pisownię wyrazów wchodzących w zakres wcześniej omówionej i sprawdzanej na dyktandzie znajomości reguły bądź reguł ortograficznych.
2. Błąd interpunkcyjny jest traktowany jako błąd ortograficzny drugorzędny; **3 błędy drugorzędne /lub 3 interpunkcyjne to 1 błąd zasadniczy**. Błędy interpunkcyjne to nie tylko brak znaku, ale i jego błędne użycie, np. postawienie przecinka w miejscu, gdzie nie powinien się on znaleźć. Błędy interpunkcyjne wlicza się w ocenę tylko wtedy, jeśli przed dyktandem powtórzono zasady interpunkcyjne.

3. Niejasne lub nieczytelne zanotowanie wyrazu, np. wielokrotne poprawianie zapisu, gdzie sprawdzana ma być podstawowa zasada ortograficzna, jest traktowane jako błąd ortograficzny zasadniczy. To samo dotyczy celowe pominięcie wyrazu lub litery.
4. Popętnienie przez ucznia błędu ortograficznego w wyrazie, który we wcześniejszych lub późniejszych fragmentach tekstu został przez niego zapisany poprawnie, uznaje się za błąd graficzny, a nie ortograficzny.
5. Pomyłka to przestawienie liter, dodanie bądź opuszczenie litery czy znaku diakrytycznego (tylko w wypadku, gdy nie chodzi o zróżnicowanie głosek i wyrazów, np. „ja pisze”, zamiast „ja piszę”). Jeśli taki błąd pojawił się tylko raz, a w pozostałych przypadkach pisownia jest poprawna, będzie traktowany jako literówka i nie wliczany do oceny. Jeśli jest to konsekwentna pisownia we wszystkich wyrazach, należy go liczyć jako błąd ortograficzny drugorzędny.
6. Dwa takie same błędy ortograficzne lub interpunkcyjne są traktowane jako jeden błąd ortograficzny bądź interpunkcyjny.

Sposób oznaczania błędów:

1. błąd ortograficzny zasadniczy - oznaczanie poprzez otoczenie słowa kołem, adnotacja na marginesie **ort.**
2. błąd ortograficzny drugorzędny – oznaczenie przez otoczenie słowa kołem, adnotacja na marginesie **ort.**

II

3. błąd interpunkcyjny – oznaczenie poprzez wstawienie brakującego przecinka czerwonym kolorem, adnotacja na marginesie **int.**

Sposób przeliczania błędów na oceny:

KLASA IV

- a) celujący: 0 błędów
- b) bardzo dobry: 1- 2 błędy
- c) dobry: 3 - 4 błędy
- d) dostateczny: 5- 6 błędów
- e) dopuszczający: 7 - 8 błędów
- f) niedostateczny: 9 błędów i powyżej

KLASA V

- a) celujący: 0 błędów
- b) bardzo dobry: 1 błąd
- c) dobry: 2 - 3 błędy
- d) dostateczny: 4-5 błędów
- e) dopuszczający: 6- 7 błędów
- f) niedostateczny: 8 błędów i powyżej

KLASA VI

- a) celujący: 0 błędów
- b) bardzo dobry: 1 błąd

KLASA VII - VIII

- a) celujący: 0 błędów
- b) bardzo dobry: 1 błąd

- c) dobry: 2 błędy
- d) dostateczny: 3- 4 błędy
- e) dopuszczający: 5- 6 błędów
- f) niedostateczny: 7 błędów i powyżej

- c) dobry: 2 błędy
- d) dostateczny: 3 błędy
- e) dopuszczający: 4-5 błędów
- f) niedostateczny: 6 błędów i powyżej

5. Odpowiedzi ustne

Podczas odpowiedzi ustnej oceniani podlega:

- znajomość zagadnienia,
- stosowanie odpowiednich terminów,
- umiejętność kojarzenia różnych informacji i wyciągania wniosków,
- zasób słownictwa,
- uporządkowanie wypowiedzi (kompozycja),
- poprawność językowa

Oceny wystawiane są w zależności od stopnia zgodności z powyższymi kryteriami:

celujący - uczeń w swej wypowiedzi zawiera treści wykraczające poza program, stosuje różne wypowiedzenia, dostosowując je do sytuacji mówienia, mówi w sposób oryginalny, ciekawy przemyślany, potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy, jego wypowiedź wyróżnia się kulturą słowa i walorami retorycznymi.

bardzo dobry- uczeń swobodnie posługuje się terminologią przedmiotową, mówi na temat wyczerpująco, płynnie, dobierając zróżnicowane słownictwo, stosowne do tematu; buduje zdania poprawne pod względem składniowym;

dobry - uczeń mówi na temat, płynnie bez powtórzeń; zna terminologię przedmiotową, popełnia nieliczne błędy składniowe; dba o kulturę języka;

dostateczny – uczeń wypowiada się na temat, ale mówi krótko, nie wyczerpuje omawianych zagadnień; dobiera słowa, stara się mówić tak, by nawiązać kontakt z odbiorcą, popełnia błędy składniowe.

dopuszczający - uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania nauczyciela dotyczące podstawowych treści, wypowiada się krótko, chaotycznie, nie panuje nad potokiem składniowym, nie dysponuje dużym zasobem słownictwa, używa języka odbiegającego od norm; odpowiedź pod względem językowym jest uboga, ale całość ma sens.

niedostateczny - uczeń, który nie udziela odpowiedzi na pytania nauczyciela bądź wypowiada się nie na temat, odpowiedź pozbawiona jest sensu.

6. Recytacja – pamięciowe opanowanie tekstu lirycznego lub fragmentu prozy zapowiadane jest z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i oceniane zgodnie z poniższymi kryteriami:

- a) celujący - bardzo dobre opanowanie pamięciowe całego tekstu, wyrazista interpretacja tekstu - właściwa artykulacja, tempo, intonacja i ekspresja, oddanie głosem, mimiką twarzy nastroju utworu, umiejętne wykorzystanie znaczącego gestu.

Ocenę celującą uzyskuje też uczeń, który osiąga sukcesy w konkursach recytatorskich na terenie szkoły, powiatu, województwa; recytuje utwory na szkolnych imprezach artystycznych, bierze udział w przedstawieniach teatralnych.

- b) bardzo dobry – opanowanie pamięciowe całego tekstu (bez poprawek i podpowiedzi),interpretacja tekstu (dostosowanie tempa recytacji i barwy głosu do treści oraz nastroju danego utworu)
- c) dobry – opanowanie pamięciowe całego tekstu (bez poprawek i podpowiedzi),przestrzeganie znaków interpunkcyjnych, podjęta próba interpretacji
- d) dostateczny – opanowanie pamięciowe całego tekstu (dopuszczalne poprawki imaksymalnie dwie podpowiedzi)
- e) dopuszczający – częściowe opanowanie pamięciowe tekstu (jednak nie mniej niż połowy)
- f) niedostateczny – nieopanowanie pamięciowe tekstu

7. Aktywność - ocenie podlega wkład ucznia w przebieg lekcji w formie: wypowiedzi ustnych, pracy w grupach oraz udział w olimpiadach, konkursach przedmiotowych;

Aktywność na lekcji oceniana jest przy pomocy „plusów”, które zostają ostatecznie przeliczone na ocenę zgodnie z poniższą zasadą:

- 1) 4 „plusy” – ocena dobra;
- 2) 5 „plusów” – ocena bardzo dobra
- 3) 6 „plusów” – ocena celująca

Za udział w olimpiadzie czy konkursie przedmiotowym uczeń uzyskuje częściową ocenę bardzo dobrą, za zajęcie wysokiego miejsca lub awans do kolejnego etapu uczeń uzyskuje częściową ocenę celującą. Za uzyskanie tytułu laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uczeń uzyskuje celującą ocenę roczną.

8. Projekty edukacyjne – przy ocenie projektu brana pod uwagę jest wartość merytoryczna pracy, estetyka wykonania, wkład pracy ucznia, sposób prezentacji, oryginalność i pomysłowość. Projekty edukacyjne oceniane są w skali: celujący, bardzo dobry, dobry.

celujący – projekt wykonany w całości samodzielnie o wysokiej wartości merytorycznej przedstawiony ciekawie i efektywnie, wykonanie bardzo estetycznie, oryginalnie i pomysłowo, wykorzystanie wielu źródeł informacji

bardzo dobry – projekt wykonany samodzielnie, poprawny merytorycznie, przedstawiony w sposób estetyczny i pomysłowy, wykorzystanie różnych źródeł informacji

dobry – projekt wykonany samodzielnie, poprawny merytorycznie, przedstawiony w sposób estetyczny

dostateczny – projekt wykonany samodzielnie, ale niestarannie i częściowo nie na temat, przedstawiony chaotycznie i w sposób nieprzemyślany

IV. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, który:

- osiągnął wszystkie standardy i określone nimi sprawności o charakterze polonistycznym oraz ma wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania
- systematycznie, rzetelnie i z dużym zaangażowaniem pracował podczas zajęć języka polskiego oraz w domu, przygotowując się do lekcji
- wykazuje aktywność i pomysłowość twórczą
- poprawnie wykonywał wszystkie prace dodatkowe proponowane przez nauczyciela
- samodzielnie rozwiązywał problemy pojawiające się w edukacji polonistycznej
- brał udział w olimpiadach przedmiotowych i uzyskiwał tytuły laureata lub finalisty.
- przejawia zainteresowanie przedmiotem i przedstawia zagadnienia w ciekawy sposób
- ma bogaty zasób leksykalny języka
- w swoich wypowiedziach biegle posługuje się terminami językowymi i teoretycznoliterackimi oraz stosuje różnorodne konstrukcje składniowe

Ocena bardzo dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- w pełni opanował treści i problemy objęte programem nauczania
- rozwiązywał zadania i problemy o znacznym stopniu trudności
- biegle posługiwał się różnymi sposobami gromadzenia informacji (korzystał z różnych źródeł)
- formułował teksty mówione i pisane różnej długości , poprawne językowo
- pisał poprawnie pod względem ortograficznym, na ogół nie popełniał błędów interpunkcyjnych
- był systematyczny i samodzielny w pracy na lekcji i w domu
- cechował się aktywnością na zajęciach
- terminowo wywiązywał się z zobowiązań w stosunku do nauczyciela

Ocena dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- ma dobrą znajomość treści i zagadnień materiału programowego
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, złożone, mniej przystępne niż zaliczone do wymagań podstawowych,
- samodzielnie rozwiązywał większość problemów literackich i językowych,
- formułował wypowiedzi pisemne i ustne, popełniając niewielką ilość błędów językowych- na ogół nie popełniał błędów ortograficznych,
- był systematyczny, terminowo wywiązywał się z zadań.

Ocena dostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, określonym przez podstawę programową,
- samodzielnie rozwiązywał problemy językowe i literackie o niewielkim poziomie trudności, łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego,
- stosował wiadomości w sytuacjach typowych,
- przyswoił proste, uniwersalne umiejętności, często powtarzające się w procesie nauczania,
- popełniał błędy ortograficzne, zwłaszcza w pisowni wyjątków i pisowni tradycyjnej,
- bywał nieprzygotowany do zajęć,
- czyta poprawnie pod względem technicznym,
- rozumie tekst po cichej lekturze.

Ocena dopuszczająca

Otrzymuje ją uczeń, który:

- przyswoił treści niezbędne w dalszej edukacji – bazowe,
- nawet najprostsze zadania wykonywał przy pomocy nauczyciela lub innego ucznia,
- słabo czyta pod względem technicznym, ale rozumie przeczytany tekst,
- popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne,
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale nie zawsze odrabia prace domowe.

Ocena niedostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który:

- nie spełnia wymagań koniecznych,
- nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie opanował bazowych sprawności językowych,
- nie rokuje nadziei na uzupełnienie zaległości,
- zaległości uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu,
- nie zna nawet małej części materiału przerabianego na lekcjach,
- nie wykazuje chęci do nauki ani żadnej aktywności,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie albo wcale nie prowadzi zeszytu,
- świadomie opuszcza prace klasowe, sprawdziany i ich poprawę,
- nie dysponuje wystarczającym zasobem leksykalnym.

V. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH DLA UCZNIÓW O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

- 1. Uczniowie o inteligencji poniżej przeciętnej posiadający opinie o dostosowaniu wymagań lub objęciu pomocą psychologiczno-pedagogiczną ze względu na wolne tempo pracy oraz zaburzone procesy poznawcze.**

Możliwe dostosowania:

- ocenianie w wypowiedziach nie zasobu słownictwa, lecz zawartości merytorycznej, argumentacji i kompozycji.
- zmniejszenie liczby, stopnia trudności i obszerności zadań;
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczenie dłuższego czasu na ich opanowanie;
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury;
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych, np. ilustracje, ruchomy alfabet;
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego;
- formułowanie pytań w formie zadań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące je przykłady;
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
- zezwalanie na dokończenie w domu niektórych prac rozpoczętych podczas lekcji.

Oceniając ucznia o o inteligencji poniżej przeciętnej należy uwzględnić :

- wysiłek, który uczeń wkłada w opanowanie wiadomości i umiejętności;
- poziom motywacji do pracy;
- zaangażowanie w opanowanie materiału programowego;
- samodzielność wykonywaniu zadań.

2. Dysleksja, dysgrafia, dysortografia

Ucznia dyslektycznego obowiązują te same treści i wymagania programowe, co uczniów, u których nie stwierdzono specyficznych trudności w nauce w postaci dysleksji, dysortografii oraz dysgrafii.

Uczeń ma obowiązek:

- wykazać się systematyczną pracą zgodnie ze wskazówkami nauczyciela;
- powtarzać i utrzymywać pisownię wyrazów;
- doskonalić umiejętność czytania poprzez częste ćwiczenie w domu.

Ocenianie ucznia z dysleksją i dysortografią:

- wydłużony (w miarę możliwości) czas przeznaczony na napisanie sprawdzianu/testu;
- ocenając prace pisemne nie obniża się punktacji za opuszczanie liter, ich gubienie czy też przestawianie, jeśli nie wpływa to na zmianę znaczenia wyrazu;
- istnieje możliwość korzystania podczas zajęć ze słownika ortograficznego.

Ocenianie ucznia z dysgrafią:

- akceptuje się pismo drukowane;
- nie ocenia się ucznia za charakter i estetykę pisma;
- w przypadku nieczytelnych zapisów lub prac uczeń ma obowiązek głośnego ich odczytania, jeżeli uczeń nie jest w stanie odczytać tego, co napisał otrzymuje 0 punktów za nieczytelne odpowiedzi udzielone na sprawdzianie/teście lub ocenę niedostateczną w przypadku nieczytelnych wypracowań, wypowiedzi pisemnych;

- większa ilość wypowiedzi ustnych;
- postępy w nauce, systematyczność pracy oraz zaangażowanie w pokonywanie oraz niwelowanie dysfunkcji wpływa na ocenę półroczną/roczną.

Błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się to:

- łamanie zasad pisowni wyrazów z u – ó, ż – rz, h – ch ,
- łamanie zasady pisania dużą literą początku zdania,
- łamanie zasady pisania dużą literą nazw własnych.

Jako błędy graficzne w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów
- mylenie liter:
 - o podobnym kształcie (a – o, l – ł – t, n – r, m – n, u – w, e – ę, a – ą, i – j)
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
 - rzadziej używanych (h – H, f – F, L – F)
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ę – em – en, ą – om – on, ś – ź, ć – dź)
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (p – b, d – b) lub poziomej (m – w, n – u, b – p, d – g, p – g)
 - ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym:
 - oznaczania miękkości nad literami
 - kropek (dź, ż, i, j)
 - „ogonków” przy literach ą lub ę i kreski przy literach ó, t lub ł
- błędy dotyczące podziału wyrazu
- utratę dźwięczności (kóska zam. kózka, proźba zam. prośba).

W dłuższych formach pisemnych uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się otrzymują 2 p. – za nie więcej niż 3 błędy ortograficzne, 1 p. - 4–6 błędów ortograficznych, 0 p. - 7 lub więcej błędów ortograficznych. Dopuszczalna liczba błędów interpunkcyjnych 11- 1 p., 12 lub więcej błędów interpunkcyjnych – 0 p.

Uczeń uczestniczy w klasowych dyktandach i ćwiczeniach sprawdzających poziom opanowania zasad ortograficznych, jednakże błędy zaznaczone przez nauczyciela stanowią podstawę do dalszych ćwiczeń; niezadowolająca ucznia ocena nie jest wpisywana do dziennika. Nauczyciel w pracach pisemnych ucznia dokonuje oceny opisowej błędów, jeżeli jest takie zalecenie poradni.

Największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.

Nauczyciel dostosowuje wymagania indywidualnie dla każdego ucznia posiadającego odpowiednią opinię na podstawie wskazówek poradni psychologiczno-pedagogicznej.

3. Uczeń z chorobą przewlekłą:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego,
- pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie nowych umiejętności,
- budowanie dobrego klimatu i przyjaznych relacji klasowych,
- traktowanie chorego ucznia jako pełnoprawnego członka klasy,
- uwrażliwianie uczniów zdrowych na potrzeby i przeżycia ucznia chorego,
- motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi uczniami,
- rozwijanie zainteresowań, samodzielności,
- dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągania sukcesów,
- motywowanie do aktywności.

4. Uczeń w sytuacji kryzysowej, traumatycznej:

- umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie,
- rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie,
- przedłużenie czasu pracy ucznia,
- nauczyciel może odpytać ucznia na osobności, a nie przy całej klasie, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydzать, nie zadawać do domu obszernych partii materiału do opanowania.

5. Uczeń zdolny.

- przygotowanie do konkursów;
- dostarczanie dodatkowych materiałów do pracy własnej;
- zachęcanie do udzielania pomocy koleżeńskiej;
- prowadzenie fragmentów lekcji (lekcja odwrócona);
- tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji;
- poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych;
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią (np. strona internetowa szkoły, wyniki w konkursach, zdjęcia itp.).

- rozwijanie kompetencji uczenia się , wsparcie w osiąganiu sukcesu edukacyjnego motywującego do dalszej pracy, wdrażanie do samokształcenia i samodzielnego zdobywania wiadomości i umiejętności z podstawy programowej i poszerzania wskazanego w niej zakresu.

VI. UWAGI KOŃCOWE

- Nauczyciel zaznajamia uczniów z PZO na początku roku szkolnego
- Roczna ocena klasyfikacyjna obejmuje osiągnięcia uczniów w I i II półroczu
- Ocena półroczna i końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych
- Uczeń ma prawo przeanalizować ocenę otrzymaną z pracy pisemnej w dniu, w którym zostaje poinformowany o wynikach.
- Nauczyciel ma obowiązek, na prośbę ucznia lub rodzica (prawnego opiekuna), uzasadnić wystawioną ocenę, może zrobić zdjęcie wykonanej pracy ucznia (zgodnie ze statutem szkoły).
- Rodzic w obecności nauczyciela ma prawo wglądu do prac pisemnych swojego dziecka na terenie szkoły
- W trakcie półroczu uczeń może zgłosić 2 nieprzygotowania bez podania konkretnej przyczyny.
- Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z postanowieniami statutu szkoły.
- Roczna ocena niedostateczna może być poprawiana zgodnie ze statutem szkoły.
- Ocen cyfrowe (cząstkowe) mogą być uzupełniane przez znaki „+” i „-” (w celu stopniowania jakości pracy ucznia).
- Nauczyciel w dniu rozdawania sprawdzonych prac podaje do wiadomości uczniów skalę punktową, według której oceniany był sprawdzian (praca klasowa, wypracowanie itp.).